

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 1 Haziran 2011

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI™

Mayıs ayında yeni siparişler taban yaptığından nihai fabrika çıkışlarındaki büyüme son iki yılın en düşük oranına geriledi.

Önemli bulgular:

- İmalatta üretim büyümesi durma noktasına yakın geriledi.
- Yeni alınan siparişler sekiz ayda ilk defa daraldı.
- İstihdam oluşturma sağlam gidiyor ama Eylül ayından beri en yavaş büyüme yaşanan bir diğer alan oldu.

Son rakamlar Mayıs ayında Türk imalat sektöründe meydana gelen ticaret koşullarında daha zayıf bir büyümeye işaret ediyor. Yeni ihracat siparişleri arttı ama sekiz aydır ilk defa genelde yeni iş hacminde düşme görüldü. Faaliyetler, birikmiş işlerin temizlenmesi ve stoklama gibi koşulların birleşiminden bir kısım destek aldı. Bu arada istihdam yaratma iyi gidiyor. Fiyat baskısı bakımından hem girdi hem de nihai ürün fiyatları enflasyonu Nisan ayına göre yavaşlama içine girdi.

Şubat ayındaki dizilim tarihinin rekor seviyesinden daha da aşağılara düşen mevsimsellikten arınmış HSBC Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI™) – imalat sanayi için tek rakamlı karmaşık performans göstergesi – Mayıs ayında 50.6 oldu ve bu rakam geçen yılın Eylül ayından bu yana hesaplanan en düşük rakamdır. Mayıs ayına ait rakamlar Türkiye'nin imalat sanayinin aylık bazda sadece marjinal bir büyüme sergilediğine işaret ediyor.

Türk imalatçıların yeni siparişleri son anket döneminde hafif bir düşüş sergiledi. Katılımcılar genel seçimler etrafında oluşan belirsizliklerin, Japonya'da yaşanan durumun ve MENA bölgesinde yaşanan olayların yükselen fiyatlar ile birlikte iç talebin düşmesine neden olduğunu düşünüyorlar. Öte yandan, yeni ihracat siparişleri biraz arttı.

Birikmiş işlerin azaltılması ve stok artırımı yoluyla, yeni ticari iş hacminde düşüş yaşanmasına rağmen, nihai ürün seviyeleri Mayıs ayında artmaya devam etti. Ancak, büyüme oranı yaklaşık iki yılın en düşük seviyesine geriledi.

Yeni siparişlerdeki düşme ile birlikte Türk imalatçıları satınalma faaliyetlerini azalttılar ve gayretlerini mevcut siparişleri eritmeye yönelttiler. Hem satınalma hem de bekleyen işlerde bunun sonucunda bir düşme yaşandı.

Girdiler için daha düşük talep olmasına rağmen, tedarikçilerin teslimat süreleri Mayıs ayında yine uzadı. Katılımcılar sevkiyatlardaki gecikmeleri, ham madde tedarikinde yaşanan zorluklar ve Japonya ve MENA bölgesindeki problemler sonucu ortaya çıkan tedarik zincirindeki aksamalara bağlıyorlar.

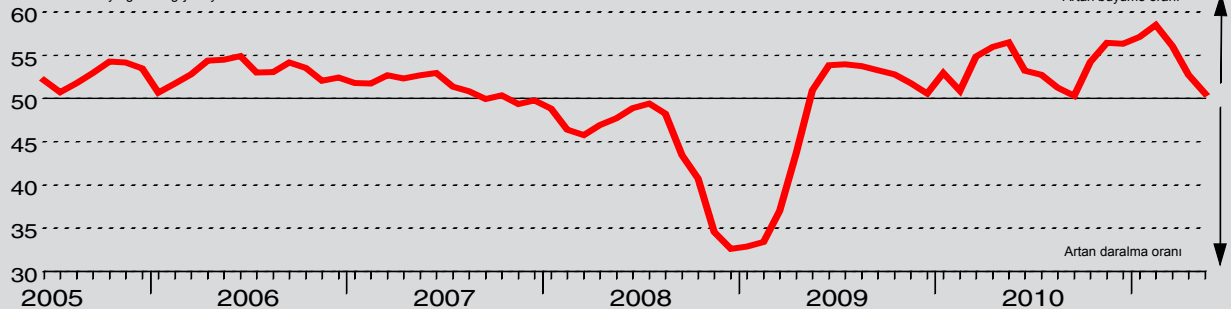
Mayıs ayında girdi stokları tekrar artış gösterdi ama bu marjinal oranda kaldı. Envanter fazlalığının yaşandığı yerlerde şirketler bunu üretimdeki büyümenin yavaşlamasının neden olduğuna inanıyorlar.

Türk imalat şirketlerinde yaşanan istihdamda büyüme yüksek hızda devam etti. Şirketler büyümeye ve kapasite artırımına ağırlık vermeye devam ettiler. Ancak artış hızı Nisan ayından beri yavaşlayarak son sekiz ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Hem girdi hem de nihai ürün fiyatları enflasyonu Mayıs ayında ılımlı bir düzeye indi. Yine de her artış gösteren kalem uzun vadeli dizilim ortalamasının üstünde seyretti. Panele katılanlar daha yüksek girdi fiyatları yanında yakıt ve ham madde fiyatlarında devam eden artışları bunun sebebi olarak gösteriyorlar. Petrol, metaller, kimyasallar ve kauçuk fiyatlarındaki fiyat artışlarından öncelikli olarak bahsediliyor.

HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™)

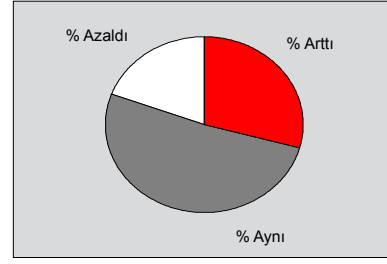
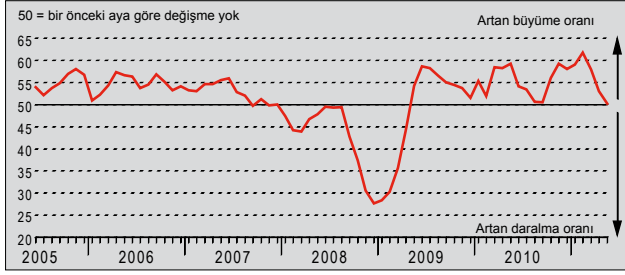
50 = bir önceki aya göre değişme yok

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50.0'in altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50.0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50.0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteki değişme oranı o kadar büyüktür. Satınalma Yöneticileri Endeksi™ ve PMI™ Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.

Üretim Endeksi

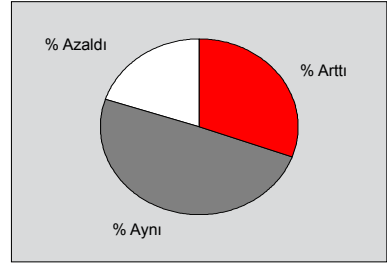
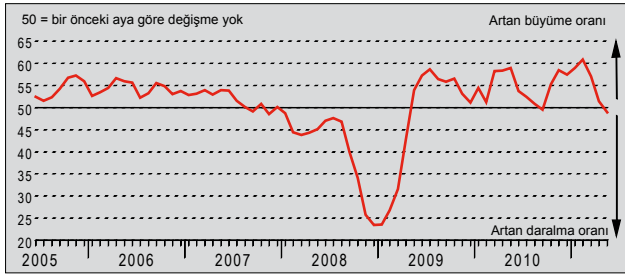
S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mevsimsellikten arınmış Nihai Ürün Endeksi Türk imalat sanayinde üretim genişlemesinin daha da yavaşlayacağını gösteren bir seviyede seyretmek suretiyle iki yıllık bir süreye yakın ilk defa Mayıs ayında en düşük hızına indi. En son artış marjinal seviyede gerçekleşti. Fabrika çıkışlarında artışların görüldüğü yerlerde şirketler birikmiş işlerin azalması ile stok artışının buna neden olduğunu belirtiyorlar. Bu arada daha düşük üretim genel olarak yeni siparişlerde düşüşler yaşanması paralelinde gerçekleşmişe benziyor.

Yeni Siparişler Endeksi

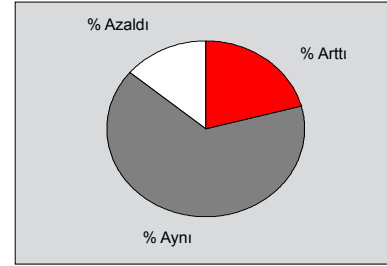
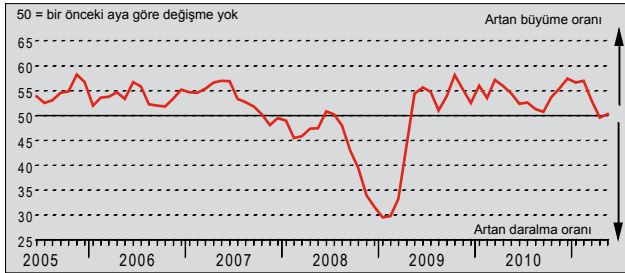
S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Yaklaşan genel seçimlerdeki belirsizlik Japonya'daki durumun yarattığı aksaklıklar, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da yaşanan olaylar neticesinde ve girdi fiyatlarının yüksek seyretmesi ile birlikte Türk imalatçıları Mayıs ayında düşük talep ile karşı karşıya kaldılar. Sonuçta, alınan yeni sipariş miktarı ay içinde düşüş sergiledi. Ana verilere göre yeni ihracat siparişlerinde artış görülürken iç piyasada daralma yaşanıyor.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

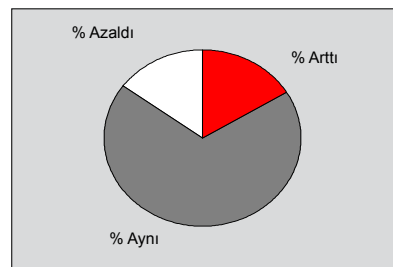
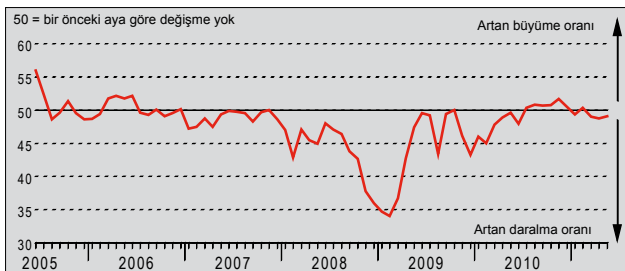
S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Nisan ayında hafif bir düşüş ile birlikte Türk imalatçıların aldığı yurtdışı siparişleri Mayıs ayında az biraz da olsa arttı. Böylece bu artış geçmiş yirmi beş ay içinde yaşanan yirmi dördüncü artış oldu. Türk mallarına gelen daha fazla yabancı talebi yeni ihracat siparişlerinin artışında önemli bir rol oynadı.

Birikmiş İşler Endeksi

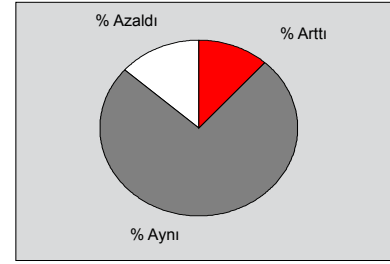
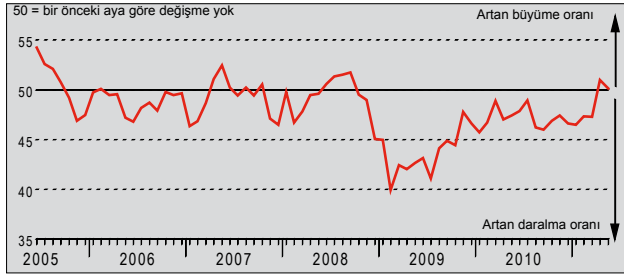
S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları birikmiş işleri temizleyip, Nisan ayına göre daha yavaş da olsa, stoklarını artırmayı başardılar. Yapılmakta olan işlerdeki yükselme şimdi arka arkaya üçüncü ayını doldurmuş bulunuyor. Ankete katılanlar eldeki işlerin hem mevcut siparişlerin karşılanması hem de, alınan yeni siparişlerde düşme yaşanırken, üretime destek gayreti içinde bitirilmekte olduğunu belirtiyorlar.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

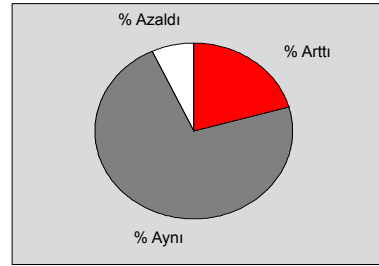
S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçılarının elindeki üretim sonrası stoklar, değişiklik olmadığını gösteren mevsimsellikten arınmış Mamul Mal Stok Seviyesi Endeksinin 50.0 olarak çıkmasından da anlaşılacağı üzere, Mayıs ayında genel olarak aynı kaldı. Daha yüksek fiyatların nedeni düşük satışlara; daha düşük stok seviyesi ise, stokları eritime gayretlerine bağlanıyor.

İstihdam Endeksi

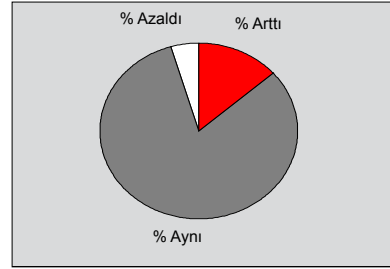
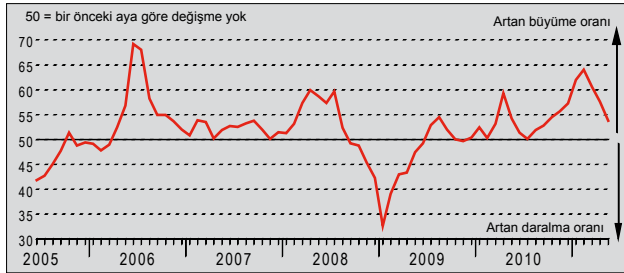
S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçılarının istihdam yaratma girişimleri Mayıs ayında yavaşlayarak geçen yılın Eylül ayından bu yana en düşük seviyeye indi. Yine de büyüme hızı devam ediyor ve dizilim ortalamasının üstünde seyrediyor. Şirketler büyümeyi karşılamak ve yeni yatırımları çalıştırmak için ilave istihdama gerek duyulduğunu belirtiyorlar.

Ürün Fiyatları Endeksi

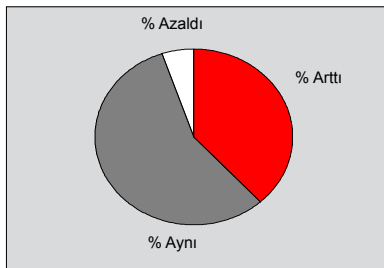
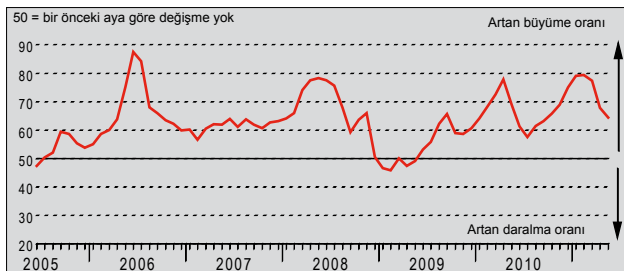
S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalat şirketlerinin nihai ürün fiyatları Mayıs ayında da artmaya devam etti ve mevcut nihai ürün fiyat enflasyon artış eğilimini bir buçuk aylık bir süreye yaymış oldu. Anket katılanlar fiyatların yükselen girdi fiyatlarını karşılamak amacıyla yükseltildiğini belirtiyorlar. Ancak, artış hızı Nisan ayına göre azaldı ve geçen yılın Eylül ayından bu yana görülen en düşük oran olarak kayıtlara geçti.

Girdi Fiyatları Endeksi

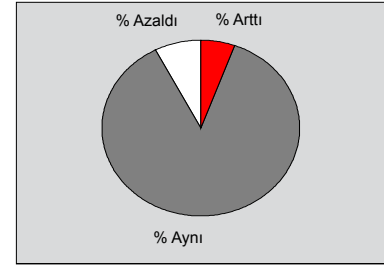
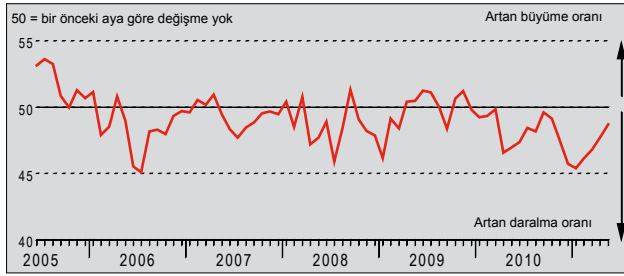
S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Sekiz ayın en düşüğüne gerilemesine rağmen, girdi fiyatları enflasyonu Mayıs ayında bütün Türk imalat şirketlerini yüksek düzeyde etkiledi ve dizilim ortalamasının üstüne çıktı. Daha yüksek petrol fiyatları ile birlikte ham madde maliyetlerindeki artışlar bunun asıl sebebi olarak gösteriliyor. Şirketler özellikle petrol, metaller, kimyasallar ve kauçuk fiyatlarındaki artışlara dikkat çekiyorlar.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

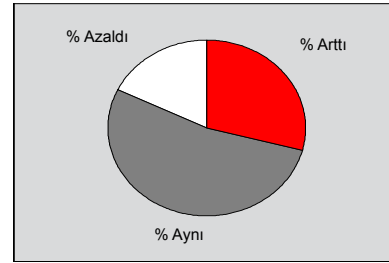
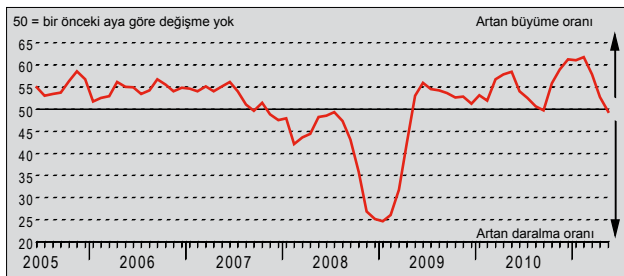
S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları, girdilere talebin düşmesine rağmen, Mayıs ayında tedarik sürelerinin uzun kalmasından şikâyet ettiler. Tedariklerde yaşanan sıkıntılar ve gecikmeler ile Japonya ve Orta Doğu nedeniyle meydana gelen aksaklıkları temel problem olarak gördüklerini belirtiyorlar. Ancak, tedarikçi performansında yaşanan kötüleşme yine de geçen yılın Ekim ayından bu yana yaşanan en ılımlı seviyede kaldı.

Mal Alım Miktarı Endeksi

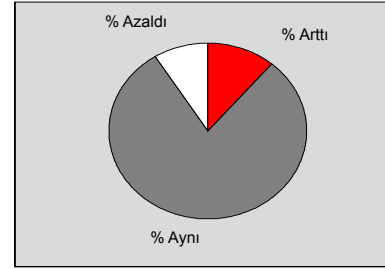
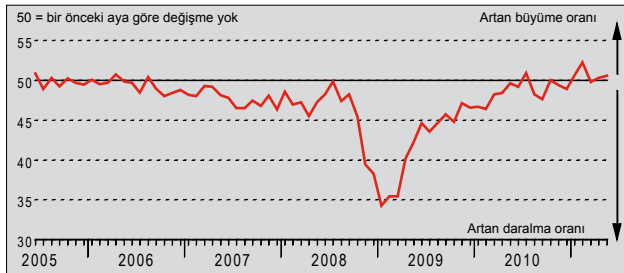
S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Yeni siparişlerde yaşanan düşüşe paralel olarak Türk şirketlerinin satınalma faaliyetleri Mayıs ayında yavaşladı. Bu yedi aylık bir genişleme süresinden sonra meydana geldi. Yine de, mevsimsellikten arınmış Satınalma Miktarları Endeksi marjinal bir oranda azalmaya işaret ediyor. Girdi alımındaki gerileme geçmiş yirmi beş ay içinde ikinci defa oluyor.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Hammadde ve yarı mamul stokları, marjinal olmasına rağmen, Mayıs ayında tekrar Türk imalatçıların elinde birikmeye başladı. Stok artışlarının yaşandığı yerlerde raporlara göre bunun temel sebebi daha düşük üretim büyümesi oldu. Envanter artışları geçen beş ayın dördünde aynı doğrultuda gerçekleşti.

Veri ve Sunum Yöntemiyle İlgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü" cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi™ (PMI™) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklıdır. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir. Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir.

Uyarı

PMI™ Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Economics Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımı ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistikî ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. *Satınalma Yöneticileri Endeksi™* ve *PMI™* Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.